

відзначався більшою деталізацією, насиченням законодавчих актів нормами процедурного характеру, і відповідно збільшенням обсягу розділу, присвяченого регламентації цього інституту.

*Шевчук О. М.*¹¹³

Митне право як самостійна галузь української правової науки

Сучасний розвиток Української держави як демократичної, правової, незалежної та її подальша інтеграції у світову європейську співдружність практично неможливі без фундаментального науково обґрунтованого оновлення національного законодавства. Зокрема, організація митної системи та регулювання зовнішньоекономічних відносин мають на меті захист національних інтересів, національної безпеки, економічного суверенітету держави. Разом з тим, сучасний стан митної науки свідчить про багатоплановість і незбалансованість її законодавчої та нормативно-правової бази та характеризується відсутністю єдиного інформаційного поля науково-дослідної діяльності.

Проголосивши Декларацією про державний суверенітет України незалежність та самостійність в економічній сфері, Україна тим самим започаткувала свою самостійну митну політику та своє митне законодавство. Одними з перших економічних законів України стали Закон України «Про митну справу в Українській РСР» та Митний кодекс України. Поступово митне право оформилось у відносно самостійну галузь законодавства й знаходиться в процесі становлення.

З огляду на вище вказане, метою даної роботи стало визначення доцільності виділення митного права в самостійну, комплексну галузь права.

На сьогоднішній час не існує єдиної точки зору стосовно існування Митного права, як галузі права в системі української науки. Стосовно окресленого питання розрізнять наступні погляди:

- митне право є самостійною, комплексною галуззю права в системі права України;
- митне право як відособлений комплексний інститут Адміністративного права;
- митне право є сукупністю законодавчих документів про митну справу;
- митне право як самостійна галузь, але в сфері міжнародного права.

Автору вбачається за доцільне приєднатися до точки зору стосовно того, що митне право є самостійною комплексною галуззю права в системі права України. Підставою для виділення такого наукового погляду є те, що митні відносини, будучи комплексними за галузевою приналежністю, все ж

¹¹³ Здобувач кафедри адміністративного права Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого».

такі складають єдине ціле і виділяються як самостійний предмет комплексної галузі митного права.

Доречно зазначити, що ще однією підставою для виділення Митного права в самостійну галузь є наявність методу регулювання, адже для кожного виду суспільних відносин, що охоплюється поняттям митних, застосовуються властиві їм способи впливу. Митне право регулює відносини за участю митних органів з приводу здійснення ними покладених на них державою функцій.

Митне право має специфічний об'єкт регулювання, що полягає в цілеспрямованій діяльності держави щодо регулювання зовнішньоторговельного обміну шляхом встановленого порядку й умов переміщення товарів через митний кордон України.

Головною особливістю митних правовідносин є те, що вони складаються у зв'язку з переміщенням товарів через митний кордон, їх митним контролем та митним оформленням, а також сплатою різних видів митних платежів. Ці відносини різноманітні за своїм характером і тісно пов'язані з митною діяльністю, а тому називаються митними.

Переміщення товарів через митний кордон характеризується специфічністю, що має галузевий характер. З огляду на це, розрізняють порядок переміщення культурних цінностей, порядок переміщення лікарських засобів через митний кордон тощо. Зокрема, порядок переміщення лікарських засобів через митний кордон України – це специфічна, комплексна і різноманітна діяльність держави, що виявляється у функціонуванні її органів, які безперервно, послідовно, владно і в рамках законодавства впливають на діяльність у галузі охорони здоров'я шляхом визначення порядку й умов переміщення через митний кордон України лікарських засобів, справляння митних платежів, митного оформлення, митного контролю та інших заходів із метою її регулювання відповідно до державних інтересів.

Виходячи з вище наведеного, вбачається за доцільне виділити митне право як самостійну галузь, специфіка якого полягає в цілеспрямованій діяльності держави щодо регулювання порядку й умов переміщення через митний кордон України товарів, у тому числі лікарських засобів.

Висновок: Митне право є самостійною, комплексною галуззю права України, оскільки має самостійний, специфічний предмет регулювання – суспільні правові відносини щодо забезпечення порядку переміщення товарів через митний кордон України, та метод регулювання, який поєднує в собі імперативний, диспозитивний, заохочувальний та інші способи впливу.